

Asukaspaneeli- kokeilu

Lapin hyvinvointialue

Osallisuustiimi



lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lapin buresveadjinguovlu
Lapin pyereastvájjeimkuvlu
Lapin pue rrváájjimvu vdd





Laphan asukaspaneelikokeilun tavoite

Kehittää
asukaspaneelitoimintamalli
poikkeuksellisen pitkien
välimatkojen hyvinvointialueelle -
keino välittää asukkaiden ääni
päätöksentekoon

Kohderyhmä: ikäihmiset (65+)

*"Jos ikäihmiset pystyvät, niin
mikseivät muutkin."
osallisuustiimi*

*"En ole mikään ikäihminen. Minä
autan tietotekniikan kanssa toisia."
Aino 85 v.*

*"Huonona päivänä ei niin jaks
keskittyä."
palaute osallistujalta*

Kokeilun mittarit

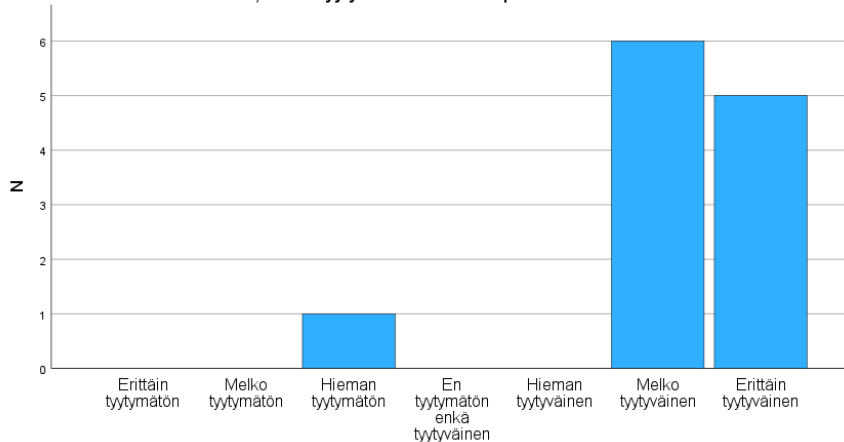
Tavoite	Tulos
Kokeilla Sitran asukaspaneelin toimintamallia	2 asukaspaneelikokeilua (1 hybridi, 1 etä)
Oppia miten asukaspaneelimalli voisi olla osa päätöksentekoa	Malli muodostettu
Luoda malli	
Selvittää osallisuusalustan käyttöä	Kokeiltu <u>Howspacea</u>
Selvittää asukaspaneelitoimintamallin käytettävyyttä saamelaisväestön osallistumismahdollisuutena	Lausunto saamen kielen ja kulttuurin asiantuntijalta
Saada kokemustietoa asukaspaneelin toimivuudesta	Kokemustietoa kerätty

Haasteet

- Pitkät etäisyydet
- Fasilitaattoreiden matkojen kustannukset
- Paikoittain huonot tietoliikenneverkot
- Välineistön vaihtelu -> ohjeistamisen haaste
- Yhteistyöalustojen korkeat kustannukset



Yleisesti ottaen, kuinka tyytyväinen olet asukaspaneelin kokonaisuutena?



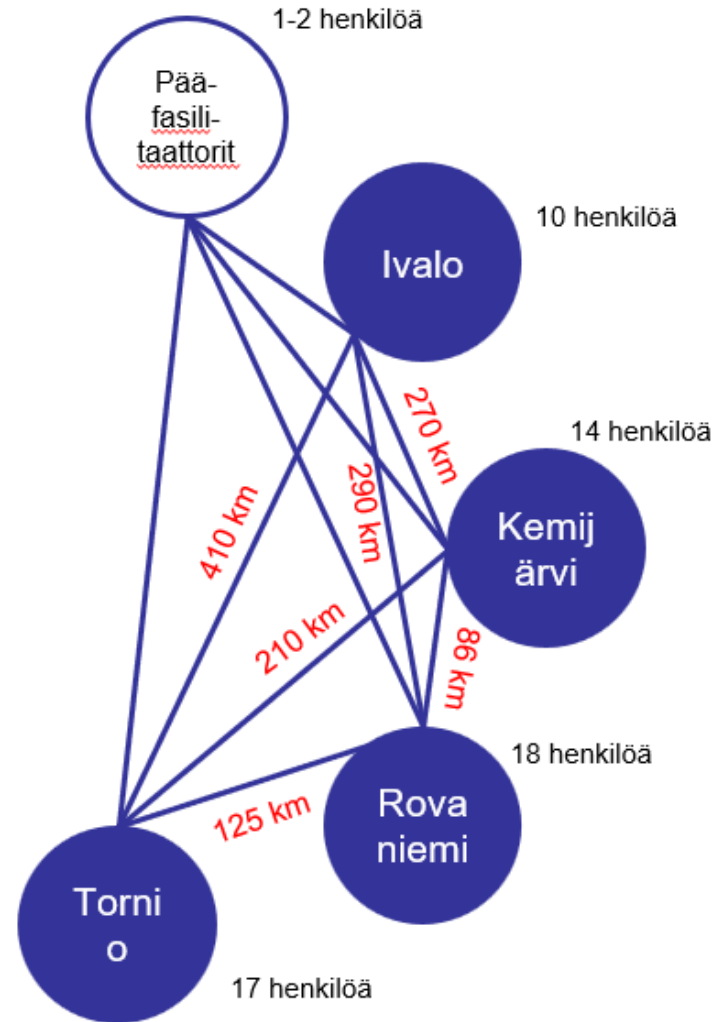
Onnistumiset

- Osallistujien kokoaminen sujui hyvin
- Koulutukset ja tapaamisten tuki
- Usealla osallistujilla omat välineet valmiiksi
- Oppiminen -> Mallin muodostaminen

Hybriditapaamiset

= tapaamiset, joissa osa osallistujista kohtaa kasvokkain yhteisessä tilassa, kun osa tilaisuuden osallistujista liittyy mukaan ryhminä erillisistä satelliittipisteistä.

- Satelliittipisteissä osallistujat ja fasilitaattorit ovat paikan päällä
- Asiantuntija-alustukset etänä
- Toteutuksessa on paikallisia pienryhmäkeskusteluja ja yhteisiä etäkeskusteluja
- 50 osallistujaa, min 8 fasilitaattoria ja 1-2 pääfasilitaattoria





32:29



Keskustelu



28

Ihmiset



Nosta



Reagoi



Näkymä



Muistinpanot



Tilat



Sovellukset

Lisää



Kamera



Mikrofoni



Jaa

Poistu



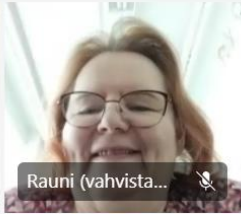
maria mäkinen (ulkoi...)



Luiro Anne Lapin hy...



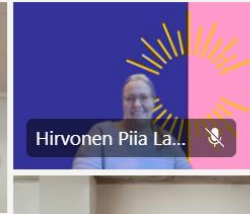
Else Kuittinen (v...)



Rauni (vahvista...)



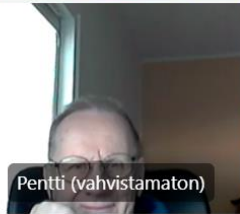
Raija Niemelä (vahvi...)



Hirvonen Piia La...



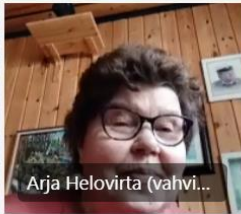
Elli-Maria Kultima (ul...)



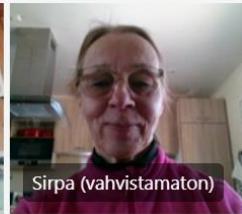
Pentti (vahvistamaton)



urakointia.isto@live.f...



Arja Helovirta (vahvi...)



Sirpa (vahvistamaton)



Tuomo Romakk...



Kärnä Miia Lapi...



jarmo saarela (vahvis...)



Tuula Kurvinen (vahv...)



Jouko (vahvista...)



Erkki Torikka (va...)



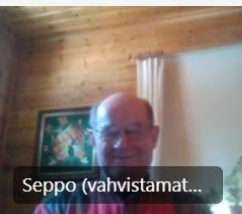
Aino Snellman (vahvi...)



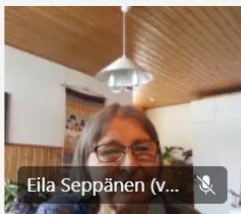
Anja (vahvistam...)



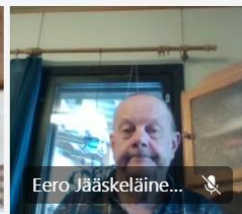
Tapio Keskimaula (Va...)



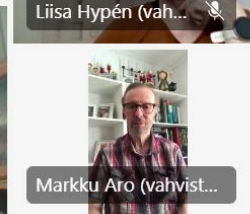
Seppo (vahvistamat...)



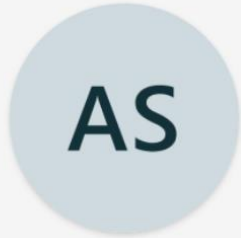
Eila Seppänen (v...)



Eero Jääskeläine...



Markku Aro (vahvist...)



anneli stoor (vahvistamat...)



Lindström Hanne Lapin hy...



Tulokset ja vaikuttavuus

Viestintä ja lausumien vaikutus

- Osallisuus- ja asiakkuuslautakunnan kautta suositukset vietiin eteenpäin päätösten ja toiminnan valmisteluun

Viestintä

- Verkkosivut ja uutisointi sekä intra
 - Kokeilun aloitusuutisointi
 - Ensimmäisestä asukaspaneelikokeilusta pidettiin erillinen julkistamistilaisuus
 - Toinen kokeilu julkistettiin osallisuus- ja asiakkuuslautakunnassa sekä uutisoitiin ja julkaistiin verkkosivujen kautta
 - Kokeilun lopputulosten uutisointi

Asukaspaneelin suositus ikääntyneen hyvästä ja turvallisesta arjesta kotona

Lapin hyvinvointialueella kokeiltiin uutta asukkaiden osallistamisen tapaa; asukaspaneelia. Ensimmäinen asukaspaneeli keskusteli hyvään ja turvalliseen ikääntymiseen liittyvistä teemoista.

[Avaa suositus →](#)



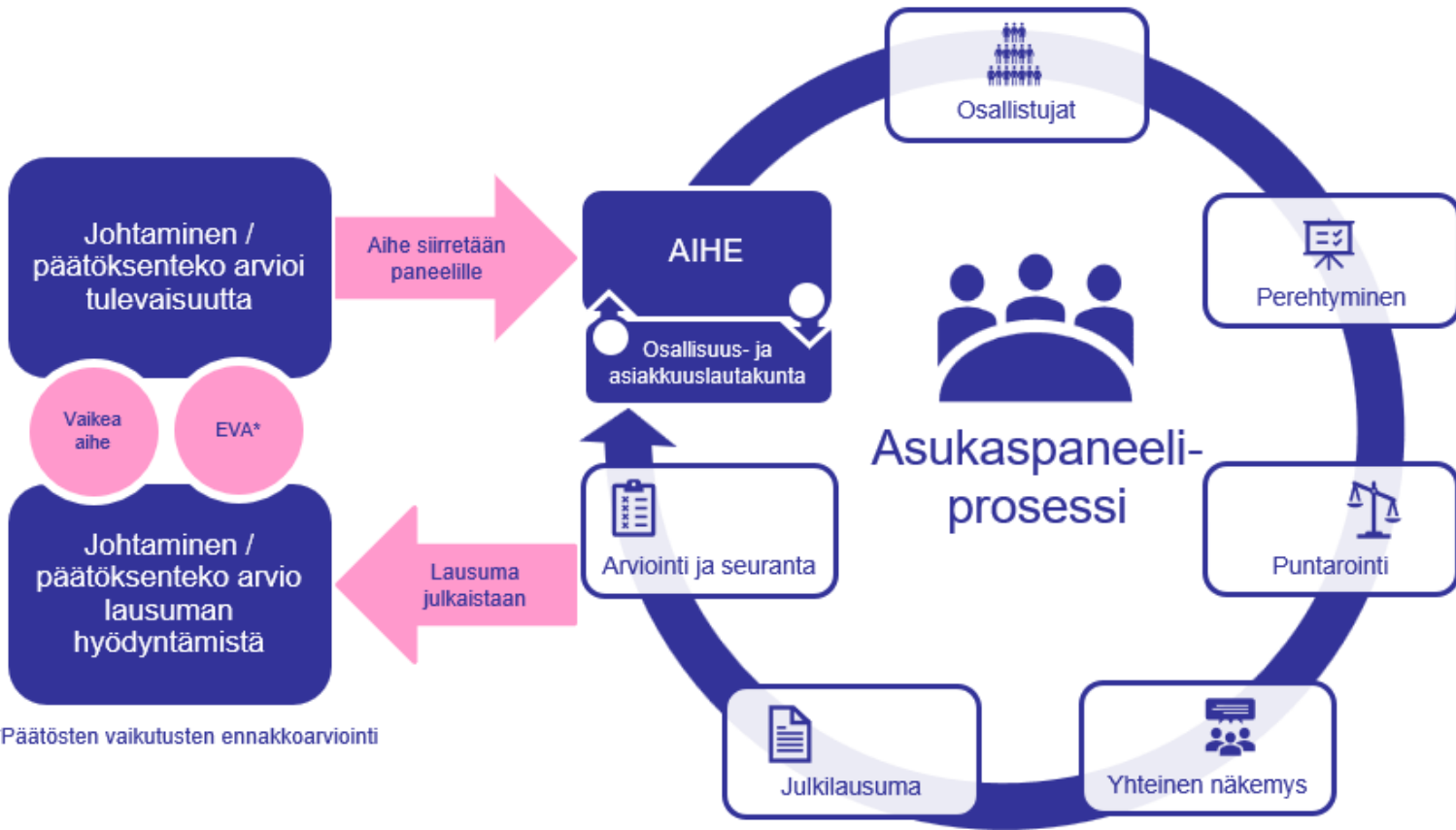
Asukaspaneelin suositus ikääntyneiden tukemisesta digipalveluissa

Keväällä 2024 Lapin hyvinvointialue pyysi asukaspaneelia perehtymään siihen, millainen tuki mahdollistaa ikääntyneiden digitaalisten sosiaali- ja terveyspalvelujen käytön. Tämän työn tuloksena on asukaspaneelin suositus keinoista tukea ikääntyneitä digitaalisten sosiaali- ja terveyspalvelujen käytössä.

[Avaa suositus →](#)



Puntaroivan asukaspaneelin toimintamalli Lapin hyvinvointialueella



*Päätösten vaikutusten ennakoarviointi

Ajankäyttö:

aiheen valmistelu 2 – 3 kk

asukaspaneeliprosessi 2 – 4 kk

Menetelmän käyttöönotto – Laphan suositukset



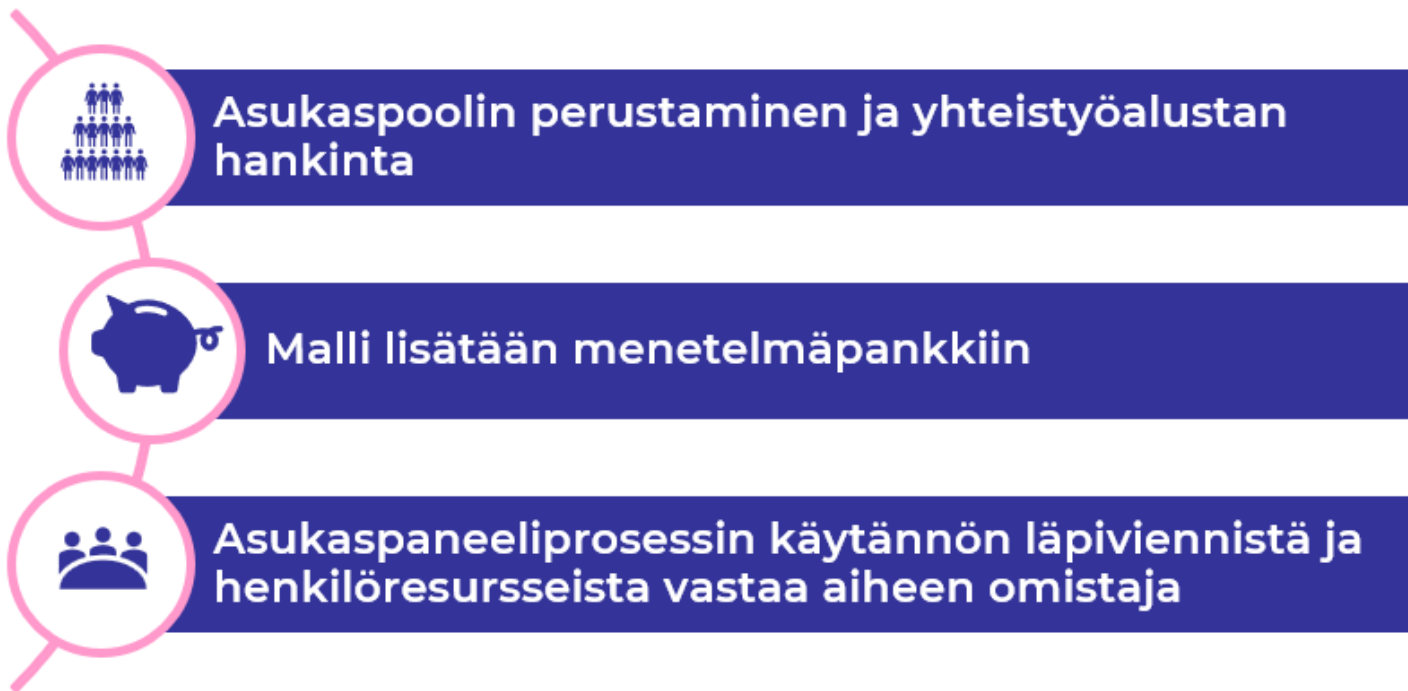
Asukaspaneeliprosessin vaiheet ja prosessin tuki



Prosessin vaihe	Prosessin tuki
 3 Aihe puntaroiavaan asukaspaneeliin.	Toteutussuunnitelma prosessin läpiviennistä. (A)
 Paneelin osallistujien kokoaminen.	Paneelin käytännön järjestelyt: viestintä, asiantuntijoiden kokoaminen, materiaalin kokoaminen jne. (B)
 Osallistujien perehtyminen aiheeseen.	Asiantuntijoiden puheenvuorot, eri näkemysten esittely ja paneelin kysymykset. (C)
 Paneeli keskustelee aiheeseen liittyvistä tosiseikoista ja väitteistä ja puntaroi niitä.	Yhteistyön ja keskustelun mahdollistaminen ja tuki, keskustelun sisällön kokoaminen. (D)
 Yhteisen näkemyksen muodostaminen.	Lausuman (asiakoonti, ehdotus tai kannanotto) koostaminen yhdessä paneelin kanssa. (E)
 Lausuman kirjallinen muoto.	Lausuma annetaan tiedoksi päätöksentekoon ja julkaistaan yleiseen keskusteluun viestinnällä. (F)
 Arviointi ja seuranta.	Asukaspaneeliprosessin ja toteutussuunnitelman arviointi. Seurannan määrittely. (G)

1 Osallisuus- ja asiakkuuslautakunta vastaa asukaspaneelista
 Aluehallituksen päätös 31.1. 2024 (35§): "osallisuus- ja asiakkuuslautakunnan toimivaltaan kuuluu asukaspaneelien käytännön suunnitteluun ja toteutukseen liittyvä tarvittava päätöksenteko"

Mitä Lapha päätti hankkeen vakiinnuttamiseksi



Laphan mallin käyttöönoton suunnitelma

- Menetelmäpankki (tulossa kevät 2025)
 - Laphan menetelmäpankissa asukaspaneeli kuvattuna
 - Mukana myös kuvaukset aikaisemmista toteutuksista esimerkkeinä
 - Malli sisältää myös prosessin arvioinnin -> kehittyminen, soveltaminen
- Perustetaan asukaspooli DWV:n satunnaisotannan aineistosta (kootaan alkuvuosi 2025)
 - Poolia voidaan hyödyntää useamman vuoden
- Polis-alusta käyttöön (1.1.2025)
 - Tekninen yhteistyöalusta, jota voidaan myös hyödyntää muuhun



Kiitos! Mirka Kankaanpää vaikuttamistoimielinten asiantuntija

mirka.kankaanpaa@lapha.fi